

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni, 2023
Institution	Skanderborg-Odder Center for Uddannelse, SCU
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Jette Bech Mortensen
Hold	HHX ps2+ps3

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Barnets Verden
Titel 2	Mennesket i grupper + Ondskab
Titel 3	Ungdom og udfordringer
Titel 4	Læring og motivation

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Barnets Verden
Indhold	<p>Vi har i dette forløb arbejdet med "Barnets verden", herunder almindelig omsorg og trivsel - men også omsorgssvigt, mønsterbrud og resiliens.</p> <p>Vi har været omkring følgende teorier, begreber og undersøgelser:</p> <p>John Bowlby: Tilknytningens udvikling og barnets reaktioner ved adskillelse fra forældrene.</p> <p>Mary Ainsworth: "Strange situation" og tilknytningstyper</p> <p>Winnicott og tilknytning: "Den gode-nok-mor" og "holding"</p> <p>Daniel Sterns vigtigste begreber om omsorg og kontakt med barnet med fokus på kerneselvet.</p> <p>Daniel Sterns metode</p> <p>Rene Spitz om Tilknytningsforstyrrelser: Hospitalisme og spædbarnsdepression.</p> <p>Omsorgssvigt: Typer og reaktioner</p> <p>Kuwai-undersøgelsen: Resiliensfaktorer i miljøet</p> <p>Mønsterbrud</p> <p>Mentalisering</p> <p>Risiko og resiliens</p> <p>Arv og miljø</p> <p>TV-udsendelsen: Er du mors lille dreng.</p> <p>Dokumentar: Min Barndom i Helvede (Lisbeth Zornig Andersen)</p> <p>Film: Festen (omsorgssvigt og menneskets reaktion på omsorgssvigt)</p> <p>Eleverne har desuden ganske kort stiftet bekendtskab med det systemiske og det epigenetiske perspektiv på børns udvikling.</p> <p>Kernestof:</p> <p>Larsen, Ole Schultz, Psykologiens veje i-bogen, "John Bowlby og Mary Ainsworth", 2020 https://psykveje.systeme.dk/?id=p5043</p> <p>Winnicot og tilknytning: Psykologi - fra celle til selfie (Forlaget Columbus, 2017, Troels Wolf m.fl.)</p> <p>Ekspertiment: Mary Ainswoths fremmedsituationstest Strange Situation Experiment.mp4</p> <p>Hvad er vigtigst for spædbørns udvikling? (Undersøgelser i psykologi, af Charlotte T. Jensen og Katrine Quorning, (Systeme))</p>

Arv og Miljø: <https://psykveje.systime.dk/index.php?id=4789>

Et nyt syn på udvikling: (Forældre – Hvor meget betyder de egentlig?)
<https://foraeldre.systime.dk/index.php?id=134>

Tegneforedrag: [The Attachment Theory: How Childhood Affects Life](#)

Larsen, Ole Schultz, Psykologiens veje i-bogen "Kerneselv", 2020
<https://psykveje.systime.dk/?id=p5048>

Eksperiment: The Still Face eksperiment [Tronick's Still Face Paradigm](#)

Eksperiment: The Still Face eksperiment med smartphones
<https://tv.nrk.no/serie/teknologien-som-forandrer-oss/sesong/1/episode/3/avspiller>

Larsen, Ole Schultz, Psykologiens veje i-bogen, "Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt", 2020, hele kapitel 8: <https://psykveje.systime.dk/?id=p5098>

Mentalisering: <https://www.psykiatrifonden.dk/viden/diagnoser/depression/den-vigtige-tilknytning.aspx>

Gry blev tvangsfjernet for sent: <https://www.alt.dk/artikler/gry-blev-tvangsfjernet-for-sent>

Supplerende stof

Film: Festen

Sådan får vi trygge børn: Danmarks Evalueringsinstitut 20/8 2020

<https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/forskere-saadan-faar-trygge-boern>

Metode: psykologiske problemstillinger, Kritisk vurdering af undersøgelser (<https://psykveje.systime.dk/?id=5765>) samt Spørgeskemaundersøgelser (<https://psykveje.systime.dk/?id=5758>)

To forskere – interview og spørgsmål (Dion Sommer og Anna Vedel) (Forældre – hvor meget betyder de egentlig? <https://foraeldre.systime.dk/index.php?id=140> (De to forskere har meget forskellige syn på forældrenes betydning for børns udvikling.)

Hvem skal være Martins far og mor? (mitcfu.dk)

Dokumentar: Sandheden om personligheden (mitcfu.dk)

Three identical strangers (mitcfu.dk)

Foredrag med Torben Hein: Min forbandede fortid

Berørte kernestofområder:

Udviklingspsykologi

- Menneskets udvikling, herunder betydning af arv og miljø.
- Tilknytning, sårbarhed og resiliens

	Neuropsykologi <ul style="list-style-type: none">• Omsorg og hjerneudvikling
Omfang	September til november 2022
Særlige fokus-punkter	Faglige Lytte Læse Diskutere Almene (tværfaglige) Analytiske evner Overskue og strukturere
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde Individuelt arbejde Lærerstyret undervisning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Mennesket i grupper + Ondskab
Indhold	<p>Vi har i dette forløb arbejdet med mennesket i grupper, stereotyper, fordomme, og kulturforskelle. Desuden er emnet ondskab herunder mobning (og kommunikation) taget op som et integreret minitema. I forbindelse med ondskab er der søgt en psykologisk forklaring på nazisternes onde gerninger under 2. Verdenskrig.</p> <p>Kernestof: Psykologiens Veje I-bog: Hele kapitel 21: Socialpsykologi (https://psykveje.systime.dk/index.php?id=5500) Film: Der kommer en Dag (Jesper W. Nielsen, 2016) Hjernevask: Os og Dem (https://www.dr.dk/drtv/sc/hjernevask -os-og-dem_49063) Drikkepres eksperimentet: Kan Kenneth klare en bytur uden alkohol? https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=gz_4-H_klDw&t=1s Case om Mike Solomon Asch's forsøg Er personer med brune øjne klogere? I-bogen Undersøgelser i psykologi, https://undersoegelseripsykologi.systime.dk/index.php?id=140 Menneskedyret – Flokadfærd (mitcfu.dk) Skaber mobiltelefoner dårligere samtaler? I-bogen Undersøgelser i psykologi, https://undersoegelseripsykologi.systime.dk/index.php?id=139 Skaber mobiltelefoner dårligere samtaler i virkeligheden? I-bogen Undersøgelser i psykologi, https://undersoegelseripsykologi.systime.dk/?id=142 Signe Molde på udebane. (Dr2) Ond, ondere og ondest (https://www.dr.dk/skole/dansk/ond-ondere-ondest) Filmen: Eksperimentet + opgaver (https://www.dfi.dk/viden-om-film/filmdatabasen/film/eksperimentet)</p> <p>Kommunikation: I-bogen Psykologiens Veje kapitel 20 https://psykveje.systime.dk/?id=5429</p> <ul style="list-style-type: none">- Nonverbal kommunikation- Mobilen og de sociale medier- <p>Kulturmøder og kulturforskelle: I-bogen Psykologiens Veje kapitel 22 https://psykveje.systime.dk/?id=5539</p> <ul style="list-style-type: none">- Etnocentrisme og kulturel relativisme- Kulturmøder<ul style="list-style-type: none">- Stereotyper og fordomme- Kontaktteorien- Kulturelle forskelle og konflikter <p>Ondskab: Stanley Milgrams forsøg: Lydighedens dilemma The Stanford Prison Experiment</p>

	<p>Zimbardo og Virkelighedens fængsel (https://psykveje.systime.dk/index.php?id=5629) Ondskabens psykologi: 1. Social Identitetsteori 2. Konformitet og lydighed, 3. Rol- lens indflydelse på social adfærd https://restudy.dk/undervisning/ondskabens-psykologi/lektion/video-social-identitetsteori/:</p> <p>Berørte kernestofområder:</p> <p>Socialpsykologi: Social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse Kommunikation i sociale sammenhænge og på digitale medier Stereotyper, fordomme og diskrimination</p>
Omfang	November 2022 – februar 2023
Særlige fokus- punkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression Faglige Diskutere Selvrefleksion Almene (tværfaglige) Analytiske evner Overskue og strukturere Sociale Samarbejdsevne
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fag- programmer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde Gruppearbejde Lærerstyret undervisning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Ungdom og udfordringer
Indhold	Vi har i dette forløb arbejdet med et udsnit af livets udfordringer med udgangspunkt i stress og coping samt betydningen af indre og ydre faktorer. Også personlighed og

identitet i det senmoderne samfund er der blevet arbejdet med.

Vi har været omkring følgende teorier, begreber og undersøgelser:

Identitet:

Erik Erikson: Udvikling af Menneskets psykosociale identitet

Stress:

Akut stress og kronisk stress

Ydre stress faktorer:

Holmes og Rahes sociale belastningsskala: Livsforandringer

Arbejdspladsens krav

Krav-kontrol modellen

Indre stress faktorer:

Henrik Høgh-Olesen: Personlighedstyper: Forsigtig-risikovillig

Costa og McCrae: Big five

Martin Seligmans Attributionsteori: Pessimistisk og optimistisk forklaringsstil

Erik Eriksons identitetsteori: Jegidentitet og socialidentitet

Kenneth Gergen: Sociale arenaer, Det multiple selv

Anthony Giddens: Kulturel frisættelse, valg og øget refleksivitet

Akutte og kroniske kriser

Johan Cullbergs kriseforløb

Coping.

Kernestof:

Erik H. Erikson: Identitetsudvikling (<https://psykveje.systime.dk/?id=5052>)

Kritik af fase-teoriene (<https://psykveje.systime.dk/?id=5050>)

Freuds personlighedsmodel (<https://psykveje.systime.dk/?id=4886>)

Diskussion og kritik af Freud (<https://psykveje.systime.dk/?id=4880>)

Ungdom og senmodernitet <https://psykveje.systime.dk/?id=5419>

- Sociale arenaer, roller og identitet
- Det multiple Selv (Gergen)
- Identitet som refleksivt projekt (Giddens)

Hvad er identitet? <https://psykveje.systime.dk/?id=5422>

Personlighedspsykologi: <https://psykveje.systime.dk/?id=4831>

- Trækteorier / The Big Five
- Den forsigtige og den risikovillige type

Stress og coping: <https://psykveje.systime.dk/?id=5559>

- Akut og kronisk stress
- Stress: Et samspil mellem ydre og indre faktorer
- Coping

	<p>Supplerende stof: Fem-faktor Personlighedstest: https://www.idrlabs.com/dk/femfaktor-personlighedstest/test.php Studerendes stressniveau er steget markant de seneste år https://www.djoefbladet.dk/artikler/2018/4/studerendes-stressniveau-er-steget-markant.aspx/ Klarer du problemerne selv? https://undersogelseripsykologi.systime.dk/index.php?id=179</p> <p>Berørte Kernestofområder:</p> <p>Identitet og personlighed Individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder stress og coping.</p>
Omfang	Marts - april 2023
Særlige fokus-punkter	Faglige Lytte Læse Diskutere Selvrefleksion Almene (tværfaglige) Analytiske evner
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde Gruppearbejde Individuelt arbejde Lærerstyret undervisning

--	--

Titel 4	Læring og motivation
Indhold	<p>Vi har i dette forløb arbejdet med menneskets hukommelse, perception, læring og motivation</p> <p>Vi har været omkring følgende:</p> <p>Kognition og læring Psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse Perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen</p> <p>Kernestof: Kapitel 4: Tema: Læring i den moderne digitaliserede verden (PsykC, Grundbog til psykologi på C niveau, Magnus Riisager 2022, Systime.dk)</p> <ul style="list-style-type: none">- Læring og de kognitive processer- Opmærksomheden- Hukommelsen- Motivation og læring- Tænkning og forståelse- Kulturelle forskelle i kognition <p>Introduktion til kognitiv psykologi (https://www.youtube.com/watch?v=nBRhKjhS-j4)</p> <p>Piagets kognitive læringsteori (Psykologiens Veje, Systime.dk) Vygotsky (Psykologiens Veje, Systime.dk)</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Vi dovner den, når vi arbejder i grupper (Af Jill Byrnit, cand.psych.aut., ph.d. i evolutionspsykologi/komparativ psykologi, 25/8 2018, Berlingske Tidende)</p> <p>Berørte kernestofområder:</p> <p>Psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse” Perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen</p>

Omfang	April – maj 2023
Særlige fokus-punkter	Faglige Lytte Læse Diskutere Selvrefleksion Almene (tværfaglige) Analytiske evner
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde Gruppearbejde Individuelt arbejde Lærerstyret undervisning

